

Warszawa, dnia 29 maja 2012 r.

Poz. 601

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 22 maja 2012 r.

w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne²⁾

Na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób oznakowania pojemników i zbiorników służących do przechowywania substancji niebezpiecznych lub mieszanin niebezpiecznych oraz pojemników i zbiorników służących do pracy z tymi substancjami lub mieszaninami, rurociągów zawierających substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne lub służących do ich transportowania oraz miejsc, w których są składowane znaczące ilości substancji niebezpiecznych lub mieszanin niebezpiecznych;
- 2) warunki, w których można odstąpić od oznakowania, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, zwanej dalej „ustawą”, w przypadku gdy pojemniki i zbiorniki są używane w miejscu pracy przez krótki czas lub gdy zawartość pojemnika lub zbiornika ulega częstym zmianom.

§ 2. 1. Pojemniki i zbiorniki służące do przechowywania substancji niebezpiecznych lub mieszanin niebezpiecznych oraz pojemniki i zbiorniki służące do pracy z tymi substancjami lub mieszaninami, rurociągi zawierające substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne lub służące do ich transportowania oznakowuje się znakami ostrzegawczymi zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 20 ust. 11 ustawy.

2. Odstąpienie od oznakowania znakami ostrzegawczymi, o których mowa w ust. 1, jest możliwe w przypadku pojemników i zbiorników służących do pracy z substancjami niebezpiecznymi lub mieszaninami niebezpiecznymi przez krótki czas lub gdy zawartość pojemnika lub zbiornika ulega częstym zmianom. Należy wówczas zapewnić alternatywne środki bezpieczeństwa – w szczególności szkolenia o zagrożeniach stwarzanych przez substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne – zapewniające równorzędny poziom ochrony. Należy również szczegółowo określić procedury dotyczące używania tych pojemników i zbiorników.

§ 3. 1. Znaki ostrzegawcze, o których mowa w § 2 ust. 1, mogą zostać zastąpione znakami ostrzegawczymi określonymi w załączniku do rozporządzenia, przy zastosowaniu takich samych piktogramów, oraz uzupełnione dodatkową informacją, dotyczącą w szczególności nazwy substancji niebezpiecznej lub mieszaniny niebezpiecznej, wzoru chemicznego substancji, oraz informacją o zagrożeniach stwarzanych przez substancję niebezpieczną lub mieszaninę niebezpieczną.

---

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 248, poz. 1495 i Nr 284, poz. 1672).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady 92/58/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących znaków bezpieczeństwa i/lub zdrowia w miejscu pracy (dziewiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 245 z 26.08.1992, str. 23, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 89).

2. W czasie transportowania w miejscu pracy zbiorników lub pojemników zawierających substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne oznakowanych znakami ostrzegawczymi zgodnymi z przepisami dotyczącymi przewozu towarów niebezpiecznych znaki te mogą być uzupełnione lub zastąpione znakami, o których mowa w ust. 1 lub § 2 ust. 1.

§ 4. 1. Znaki ostrzegawcze, o których mowa w § 2 i 3, umieszcza się w widocznym miejscu, w sposób uniemożliwiający ich zniszczenie lub przemieszczenie.

2. Znaki ostrzegawcze dotyczące rurociągów umieszcza się na widocznych częściach rurociągów lub w pobliżu takich części, przy najbardziej niebezpiecznych elementach rurociągu, w szczególności w pobliżu zaworów lub złączy, w odstępach gwarantujących właściwy dostęp do informacji.

§ 5. 1. Miejsca, w których substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne są składowane w znaczących ilościach, oznakowuje się znakami ostrzegawczymi zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 20 ust. 11 ustawy lub znakami ostrzegawczymi określonymi w załączniku do rozporządzenia, przy zastosowaniu tych samych piktogramów, chyba że odpowiednia informacja o zagrożeniach stwarzanych przez substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne jest zapewniona przez oznakowanie opakowań takich substancji lub mieszanin.

2. Magazyny, w których są składowane różnorodne substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne, mogą być oznakowane za pomocą znaku ostrzegawczego „ogólny znak ostrzegawczy – ostrzeżenie o niebezpieczeństwie”, określonego w załączniku do rozporządzenia.

§ 6. 1. Znaki ostrzegawcze, o których mowa w § 5:

- 1) umieszcza się w pobliżu miejsca składowania substancji niebezpiecznych lub mieszanin niebezpiecznych lub w miejscu wejścia na zagrożony teren, w szczególności na drzwiach pomieszczenia, w którym są składowane substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne;
- 2) jeżeli jest to możliwe, powinny być umieszczone na wysokości linii wzroku, z uwzględnieniem jakichkolwiek przeszkód pomiędzy znakiem ostrzegawczym a osobą patrzącą, zarówno przy wejściu na zagrożony teren, jak i w najbliższym otoczeniu określonego zagrożenia, w miejscach dobrze oświetlonych, łatwo dostępnych i widocznych;
- 3) wykonuje się z materiałów odpornych na warunki atmosferyczne;
- 4) mają wymiary, barwy oraz właściwości gwarantujące ich czytelność i zrozumienie.

2. W przypadku gdy znak jest słabo widoczny w naturalnym oświetleniu, należy stosować materiały odblaskowe, farby fosforyzujące lub dodatkowe oświetlenie znaku.

§ 7. Znaki ostrzegawcze, o których mowa w rozporządzeniu, usuwa się, gdy przestanie istnieć zagrożenie, którego dotyczą.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.³⁾

Minister Zdrowia: *B.A. Artukowicz*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 czerwca 2010 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne (Dz. U. Nr 125, poz. 851), które utraciło moc z dniem 9 kwietnia 2012 r. na podstawie art. 88 pkt 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322).

ZNAKI OSTRZEGAWCZE

Znaki ostrzegawcze powinny mieć następujące cechy charakterystyczne:

- kształt trójkątny,
- czarny piktogram na żółtym tle z czarnymi krawędziami (żółta część zajmuje nie mniej niż 50% powierzchni znaku).

1) Ostrzeżenie przed substancjami i mieszaninami o właściwościach wybuchowych

2) Ostrzeżenie przed substancjami i mieszaninami o właściwościach utleniających

3) Ostrzeżenie przed substancjami i mieszaninami łatwopalnymi lub ostrzeżenie o wysokiej temperaturze¹⁾

4) Ostrzeżenie przed substancjami i mieszaninami toksycznymi

¹⁾ W przypadku braku odrębnego znaku ostrzegającego o wysokiej temperaturze.

5) Ostrzeżenie przed substancjami i mieszaninami szkodliwymi lub drażniącymi

6) Ostrzeżenie przed substancjami i mieszaninami żrącymi

7) Ogólny znak ostrzegawczy – ostrzeżenie o niebezpieczeństwie

